

54. FESTIVAL
PROFESIONALNIH
POZORIŠTA SRBIJE

JOAKIM VUJIĆ

7-14. MAJ
NOVI PAZAR

BROJ. 7

KRIKA / OKRUGLI STO / INTERVJU / REČ SELEKTORA

13. MAJ 2018.

BILTEN

VEČERAS

KEPLER 452B

„BORA STANKOVIĆ“ VRANJE

POKROVITELJI FESTIVALA

GRAD NOVI PAZAR

ZAJEDNICA PROFESIONALNIH
POZORIŠTA SRBIJE

regionalno pozorište
novi pazar

министарство
културе републике србије

PRATEĆI PROGRAM FESTIVALA

PROMOCIJA KNJIGE „POZORIŠNI DIRER I DRUGI ZAPISI“ I ČASOSPISA SCENA

Selektor ovogodišnjeg festivala „Joa-kim Vujić“ Aleksandar Saša Milosavljević autor je knjige „Pozorišni direr i drugi zapisi“ u izdanju Sterijnog pozorja. Otvarajući promociju ove knjige, on je kazao da je na predlog direktora „Sterijnog pozorja“ Miroslava Mikija Radonjića napravio zbornik svojih pozorišnih kritika. Po njegovom mišljenju, kritike kao i predstave postaju efemerne. One predstavljaju dijalog autora i učesnika u predstavi sa kritičarima, i traju neko vreme, kao i same prestave. „Jedno poglavlje ove knjige čine one krtike za koje sam smatrao da prevazilaze onaj nivo dnevne kritike.“, rekao je Milosavljević posebno se osvrnuvši na svoj rad za Treći program Radio Beograda „koji je saču-vao mesto i za kulturu i za kritiku u vremenu kada kritički diskurs nije poželjan“. „Imao sam privilegiju da pišem tekstove obima koji niko nije dovodio u pitanje, niko nije skraćivao i nisam bio prinuđen na ono što je Jovan Ćirilov definisao za kritiku u Politici koja se svela na telegrafisanje.“, rekao je autor. Knjiga sadrži autorova razmišljanja povodom pozorišta, o pozorištu, kritičarske

beleške kao i tekstove koji se tiču pozorišne svakodnevice, ali beleške sa „pozorišnih putašestvuja“ autora.

Aleskandar Milosavljević je, osvrnuvši se na izdanja Sterijnog pozorja, kazao da je ono formiralo biblioteku u kojoj se nalaze ozbiljni udžbenici koji osvetljavaju dramsko stvaralaštvo. „Ovom knjigom nisam pokušao da držim predavanja. Ova knjiga nije udžbenik koji pokušava nekog da nečem nauči. Ona je poku-

šaj da čitaocu prenesem neka svoja osećanja i znanja koja imam prema pozorištu“, rekao je autor. U svojim putovanjima sa pozorišnim stvaracima, Milosavljević je svuda video pozorišnu igru, pa ova knjiga sadrži i priče o tim situacijama. Knjiga se može čitati otpočetak, s kraja, od sredine, kako vas povede, saglasni su autor i direktor Sterijnog pozorja.

Sterijno pozorje osim Festivalskog centra ima Izdavački centar, Dokumentaciono-istraživački centar i Centar za međunarodnu saradnju. Direktor Sterijnog pozorja je rekao da je Izdavački centar jedan od najživljih. Novopazarskoj publici predstavio je pozorišni časopis Scena koji izlazi 54 godine u kontinuitetu. „Dragoceno je što časopis Scena pokušava da afirmiše mlade pisce“, rekao je Rodonjić. Predstavljena je knjiga sabranih dela Jovana Sterije Popovića što je prvi put da se dela rodonačelnika srpske dramske književnosti objave u celosti. Zatim Monografiju Sterijnog pozorja koja je objavljena povodom 60 godina postojanja, kao i doktorske teze Gordane Todorić koja se bavila jezikom Aleksandra Popovića i Zorana Maksimovića „Sve naše Hede“.

MILIVOJE MLAĐENOVIĆ, POZORIŠNI KRITIČAR

SNAGA BEZGLASNOG URLIKAFederiko Garsija Lorka: *Dom Bernarde Albe*,
režija – Bojana Lazić, Puls teatar, Lazarevac

Snažna poetska predstava *Dom Bernarde Albe*, jedan deo iz trilogije Federika Garsije Lorke o seoskom života Španije u izvođenju lazarevačkog Puls teatra sasvim lepo se uklopio i tematski i idejno u ovogodišnji festivalski izbor „Joakima Vujića“ koji je načinio Aleksandar Milosavljević. Ovo teatarsko ostvarenje koje ple- ni pažnju publike svojom tananom osećajnošću nalazi mesto u onom segmentu festivala koji tretira teme iz seoskog života (Četiri brata, Rubište, a donekle i Svedobro) kao i u onoj silnici festivala koja dodiruje problematiku takozvanog ženskog pitanja, odnosno relacije muško - žensko (opet Svedobro, Rubište).

Osam je žena, uključujući i sebe samu, Bernarda Alba, posle smrti muža, osudila na osmogodišnju izolaciju. Naredbom da se dom njen i njenih ćerki zaptije tako da ni vazduh ne prodre, hoće da zatre svaki trzaj tela izazvan strasnom željom, da ubije u začetku pomisao na muškost (oličenom u Pepeu Romanu oko kojeg se sestre nadmeću), da priguši svaki zračak svetlosti, da se sva ženskost sudbinski određena radom "igle i konca" podredi nevidljivom fijuku biča muškosti koji ona preuzima, a u kulminaciji drame, i ulogu puškom naoružanog mužjaka. Rešena da svet potčini svojoj volji ona motri svaki pokret, reagujući i

na šum haljine koja pada sa prevrelih ženskih tela.

Rediteljka Bojana Lazić u svom rediteljskom naumu da dopre do najskrivenije semantike Lorkine dramske poezije, uz vešta i svrsihodna skraćivanja i s Lorkinom dramaturgijom usklađene male preinake, opredeljuje se izgradnju poetskih dramskih slika koje podrazumevaju nesvakidašnju osetljivost i posvećenost svakom znaku, korodinaciju i homogenizaciju i usklađivanje glumačkog iskaza i drugih materijalno vidljivih elemenata. Tako nastaje predstava vrlo napete dramske strukture, predstava čija dramatika počiva na psiholoških previranjima likova i koja se snažno prenose i na gledaoca.

Dom Bernarde Albe lazarevačkog Puls teatra ide u red onih pozorišnih ostvarenja čija je snaga i vrednost u potčinjavanju individualne glumačke energije celini umetničkog dela. Glumački ansambl deluje artifično, decentno, besprekorno usklađeno, diskretno a vrlo dinamično. Biljana Kostantinović (Bernarda Alba) ostavlja snažan utisak suverenke svog doma čijoj se surovj kontroli gotovo bezglasno, a kao snagom urlika opiru vesnica slobode Adela (Milica Sužnjević) i Martirio (Mihaela Stamenković). Na svoj način protiv sužanjstva Bernarde Albe na svoj specifičan način bori se i Ljubinka Josipović (Marija Hosefa, majka Bernarde Albe) koja svojom pojavom i naročito plesnom tačkom pojačava utisak opominjuće čežnjive tuge, pokazuje sparuenost bivšeg života, kao kontrast putenosti ženske lepote pokazane iz daljine. Deo ovog jedinstvenog korpusa čežnjom za slobodom ujedinjenih andalužanki su Ana Ćuk (Magdalena),

Jelena Cvijetić (Angustija) i Maja Jovanović (Amelija). Ivana Nedeljković (služavka Ponsija) pokazuje veštinu posredovanja između sveta Bernarde Albe i spoljašnjeg sveta. *Dom Bernarde Albe* je predstava snažne atmosfere, maštovito izrežiranih scenskih detalja. Kao, na primer, kada devojke glasom i pokretom prepričavaju prizor žetelaca u polju, u vidokrug gledaoca dospevaju senzacije nevidljivog prizora sa svim svojim elementima - letnjom jarom, preplanulim mišičavim muškim telima. U predstavi je doista retko primenjen, ali vrlo maštovit i značenjski bogat postupak da se odglumi šapat tako niskim tonalitetom da se mora prizvati tehnologija u pomoć (šaptom izrečene misli reprodukuju se u formi titla na platnu).

Snažne, čulne slike koje u svesti gledaoca postiže *Dom Bernarde Albe* rezultat je izuzetno dobro osmotrenog odnosa dramskog i scenskog prostora, odnosno sinhronizovane saradnje rediteljke Bojane Lazić i scenografkinje i kostimografkinje Zorane Petrov, kao i izuzetnog dizajna svetla Radomira Stamenkovića. Scenografski koncept koji predstavlja, s jedne strane bujnost, razboko- renost nekog prašumskog a možda i rajskog predela sa plodovima zlaćanih narandži, a s druge strane, teskobnost, asketizam i tamninu kućnih zatočenica, omogućio je da se ponajbolje prikaže sudbina ovih žena koje čekaju za muškarcem. Bez muzike Vladimira Pejčkovića u kojoj se čuju i preoblikovani zvukovi iz prirode, bujne i raskošne, i stilizovanog opoetizovanog scenskog pokreta Damjana Kecojevića snažan utisak o uspehu predstavi ne bi bio celovit.

GLUMICE PREDSTAVE "DOM BERNARDE ALBE,,

OVO NIJE PREDSTAVA MAJKE BERNARDE, OVO JE PREDSTAVA ODNOSA

Puls teatar iz Lazarevca "Dom Bernarde Albe", predstavilo nam se dramom Federika Garsije Lorke u režiji Bojane Lazarević. O stvaranju predstave po tekstu ,koji pisac u podnaslovu opisuje kao dramu žene španskih sela, za naš bilten govore glumice ove potpunosti ženske predstave.

BILJANA KONSTANTINOVIĆ, BERNARDA ALBA

Za mene je sam tekst ceolog mog glumačkog života bio nezavršen san. Kada su me direktorka pozorišta u Lazarevcu i rediteljka pozvala, shvatila sam da sam počela svoj san da živim na javi. Prvi put igram u ansamblu koji je potpuno ženski. Ne samo na sceni, nego i rediteljka, suflerka, inspicijentkinja, direktorka, kostimograafkinja, scenografkinja. Bilo je prelepo raditi, ali radili smo četiri meseca, a ja sam se osećala kao da se nalazim na radionici gde

svi radimo jedni za druge. Ovo nije predstava majke Bernarde, ovo je predstava odnosa i pravo pozorište u kome svi radimo zajedno, a niko ne solira. Nadam se da će se to videti, a većina publike kaže da je tako. Rediteljka je postigla da se svi u ansamblu osećamo kao porodica sa odnosima koji su mnogo bolji od onih u domu Bernarde Albe.

LJUBINKA JOSIPOVIĆ, MARIJA HOSEFA

Učiteljica sam u penziji. Prvi out nastupam sa našim voljenim pozo-

rištem, Teatrom Puls jer im je bila potrebna starija osoba. Za mene je ovo bio neverovatan doživljaj u mojih 85 godina koliko imam. Ekipa je predivna, kao i druženje sa njima. Upoznala sam se sa poslom glumca. Ogroman posao oni rade. Predstava je fantastična. Lorke je poseban i to je bilo divno. Srećna sam što sam to doživela.

JELENA CVIJETIĆ, ANGUSTIJA

Igram crnu ovcu, najstariju ćerku Bernarde Albe. Ona je izrod, jer nije od istog oca kao ostale. Upravo to mi je u celom procesu bilo divno što sam deo kao deo neke ekipe, a ustvari crna ovca. Naravno da mi je zanimljivo što je ženska predstava. Mada smo mi navikle na ženske projekte u našem pozorištu. Jako lepo saradjujemo. Uvek smo raspoložene, pune energije, mašte i ideje. Nikada neću zaboraviti rad sa rediteljkom. I ona često saraduje sa nama, tako da je to bio spoj divnih energija.

ANA ĆUK, MAGDALENA

Uživam u predstavi, ali u stvaranju sam uživala još više. Dugo je trajalo i bilo je neverovatno. Zbližili smo se svi. Duboko smo ušle u uloge. Dok smo bile za stolom bilo je štriha. Kada smo izašle na scenu, tada je išla samo postavka. Najinteresantnije mi je bilo dok smo razrađivale odnose. Bojana Lazić nas je vodila predivno i uživala sam dok sam gledala kolegice kako razrađuju uloge. U ovoj predstavi i scenografija ima posebnu ulogu, igra za nas i neka nam je vrsta partnera. Pamtiću proces stvaranja po emotivnosti, igranju i inovacijama. Verujem da sve to što je ostalo u nama, vidi se i na predstavi.

MIHAELA STAMENKOVIĆ, MARTIRIO

Moj lik je najlošiji u predstavi. Biće vam jasno ako kažem da je u predstavi opisana kao bunar otrova. Igram otrovnu ludaču. Proces stvaranja ove predstave je bio jedan od najdužih, trajao je skoro četiri meseca. Bilo je teških trenutaka, ali je bilo neverovatno. Nesvakidašnji, pomerao je granice. Kao glumica, pomerala sam svoje granice. Rediteljka je veoma neobična i koristi se neobičnim pozorišnim formama. Na momente je delovalo da smo u letnjem kampu. Ali je bilo božanstveno. U jednom trenutku smo igrale u potpunom mraku. Za nas glumice, a različitih smo godina, ove inovacije su bile dragocene.

MAJA JOVANOVIĆ, AMELIJA

Bilo je, kao i prethodna dva puta, zanimljivo raditi sa rediteljkom Bojanom Lazić. Sve je bilo interesantno. Drago mi je da sam upoznala nove kolegice. Lepo je igrati na festivalima, a nagrade su veliki podstrek za mlade glumce i srećna sam što sam prošle godine upravo na ovom festivalu dobila nagradu.

MILICA SUŽNJEVIĆ, ADELA

Igram najmlađu ćerku Bernarde Albe. Naravno, bilo je izazovno ra-

diti sa rediljkom Bojanom Lazić. Bilo mi je interesantno praćenje procesa individualnosti jedne mlade devojke koja živi pod tiranijom. Sreće se sa fašizmom. Ona je uspeła da se odupre, izgradila svoj stav i neku svoju veru i na taj način se spasila iz te nesreće.

IVANA NEDELJKOVIĆ, PONSIIJA

Moj lik je dobijen iz spajanja dva lika. Ona je na neki način saučesnik glavne junakinje, ali je na neki način njena druga strana, njeno drugo lice, alter ego. Sa rediteljkom Bojanom Lazić sam radila pet puta. Ona mi je režirala i diplomsku predstavu. Sa njom prođemo jedan zanimljiv pro-

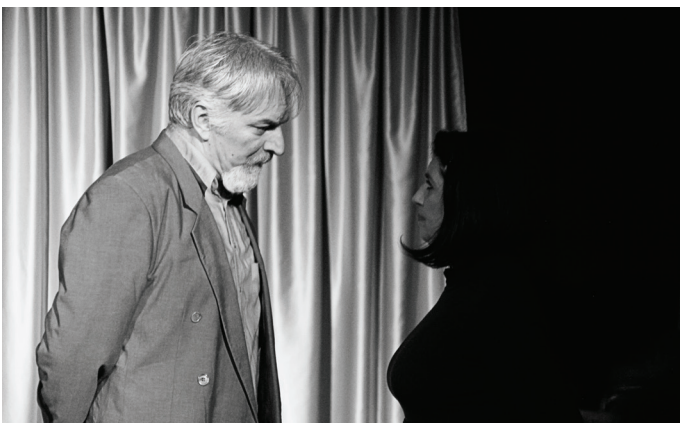
ces koji podrazumeva radioničarski pristup komadu. Bojana je reditelj koja izvuče maskimum iz glumca i to vešto poveže u celinu. A ona zna kako ta celina treba da izgleda. Meni je bo interesantan sam proces. Predstave Bojane Lazić nikada ne izazivaju ravnodušnost. Ta vrsta estetike se ili nekom dopada, ili ne. Uspeli smo bez obzira na to što je ona avangardan reditelj da zadržimo Lorkinu poetiku što je jako važno. Moj lik je nastao umrežavanjem likova prijateljice i služavke. Ona je malo manje zlo nego Bernarda. Pokušava da je uspori i da joj skrene pažnju. Međutim, ne uspeva.

„BORA STANKOVIĆ“ VRANJE

KEPLER 452B**Tekst:** TIJANA GRUMIĆ**Režija:** JUG ĐORĐEVIĆ**Kostimograf:** VELIMIRKA DAMJANOVIĆ**Kompozitor:** JULIJA ĐORĐEVIĆ**Zvuk:** GORAN BUGARINOVSKI**Scenograf:** JUG ĐORĐEVIĆ i VELIMIRKA DAMJANOVIĆ**Dizajn plakata:** DRAGAN DEJANOVIĆ**IGRAJU:****Sonja:** JELENA FILIPOVIĆ**Mirjana:** RADMILA ĐORĐEVIĆ**Deda:** NENAD NEDELJKOVIĆ**Ivan:** BOJAN JOVANOVIĆ

Nežna, promišljeno napisana drama, ali i u istoj tolikoj meri suptilno režirana predstava, kroz prikaz intime glavne junakinje preispituju mnogo širu lepezu međuljudskih odnosa i, u krajnjoj liniji, aktuelnu društvenu klimu. U kontekstu svemirskih beskrajnih prostranstava, sudbine malih ljudi su naizgled beznačajne, ali u poređenju sa kosmosom lakše se nosimo i sa sopstvenom prolaznošću, pa i sa odlascima nama najbližih. Vešto formirajući krugove koji opasuju našu intimu – od smrti velikih zvezda svetskog šou biznisa, preko suočavanja sa neminovnošću odlaska najbližih članova porodice – junakinja drame prolazi kroz složeni proces sazrevanja, a reditelj i glumci na adekvatan način konkretizuju poetsku dimenziju ove priče i pretvaraju je u uzbudljivu predstavu.

ZORAN STAMATOVIĆ, DIREKTOR NARODNOG POZORIŠTA UŽICE

I KRIVO OGLEDALO JE BOLJE NEGO DA GA NEMA

Mislim da Novi Pazar sam po sebi slavi život, slavi rađanje, slavi činjenicu da mladost i novo uvek pobeđuje

Koliko je značajno za pozorišta da se susreću i takmiče na festivalima kao što su Jugoslovenski festival Bez prevoda u Užicu, Joakim Vujić i Sterijno pozorje?

Festivali u Srbiju su mala svetska prvenstva kao u fudbalu, odbojci, košarci. Prosto, to je trenutak kad možete sa drugima da uporedite gde ste, koliko je taj put, razvojni umetnički put, za koji ste se opredelili dobar. Da li treba izvršiti korekcije. A uvek treba. Nikada ne možete sami uvideti. Čak krivo ogledalo je bolje nego da ga nema. A to ogledalo su festivali i pozorišna kritika. I jedno i drugo su pravi filteri. Dugogodišnje neselektiranje pozorišta i njegovih repertoara na festivale, nezainteresovanost kritike za ono čime se mi bavimo ustvari je već kritika samo po sebi. Godi mi što ste nabrojali tri festivala, od kojih sam dva ja malteno osnovao. Jugoslovensko u Užicu, i Joakim Vujić koji nisam osnovao, ali sam ga značajno reosnovao pre 20 godina. Malo je teško sa tog aspekta govoriti. Festival „Joakim Vujić“ je naša liga. Jugoslovensko, Sterijno i Bitef su viša liga i oni po izuzetku imaju sreću da vide šta mi radimo u manjim gradovima nego što su Beograd, Novi Sad i evropski gradovi. A mi opet imamo veliku sreću da ponekad dospemo u selekciju velikih gradova i vidimo gde smo u odnosu na njih.

Kakvi su Vaši utisci o Novom Pazaru koji je po prvi put domaćin festivala?

Ovo što se dešava u Novom Pazaru je prava slika pozorišnih dešavanja u Srbiji. Zato i jeste velika sreća da u manje razvijenim pozorišnim sredinama kao što jeste Novi Pazar pokušavamo da festival održimo i da on bude što kvalitetniji. Mislim da smo ove godine sa Novim Pazalom potpuno uspeli iz najmanje dva razloga.

Prvo, selektor je napravio odličan izbor koji potpuno odražava pozorišni život Srbije. Pošto sam ja kao ko-selektor za festival Bez prevoda sve predstave skoro odgledao, mogu se složiti s njim. Uz naravno neke razlike u nijansama koje su normalne od selektora do selektora. Čini mi se da je to uspelo. S druge strane

naroda koji je ostavio tra za sobom pre sve pišući dugo godina istoriju iza nas. Tako da, nema promašaja. Šta god se uradilo, nema promašaja. Ako se uradilo sa dobrom name-rom, dobar je rezultat. Sve ono što pomeri svakodnevicu i učmalost makar za jedan korak unapred, dobar je rezultat. Smatram da je pozo-

ja sam obožavalac Novog Pazara i ovog života ovde, pa sam malo nekritičan. Mislim da Novi Pazar sam po sebi slavi život, slavi rađanje, slavi činjenicu da mladost i novo uvek pobeđuje. Itakvom gradu uvek pripada pozorište. Jer pozorište nije čin, pozorište je trajanje, ono je proces. Sve što Vam se učini da niste najbolje uradili, da nije na najbolji način doprlo do publike, jeste samo početak jednog procesa koji ovde mora da zaživi. A on će zaživeti i na radost vaše publike i na radost nas koji smo tu klicu pozorišnog života pokušali da ove razvijemo imajući na umu veliku i folklornu i svaku druu tradiciju ovog kraja, pre svega književnu. Tradiciju ovog kraja, ovog

rište brana primitivizmu i divljaštvu. Onda je festival velika brana. Od svakog primitivizma koji se prepoznava u predstavi i bude za nijansu slabiji, prebačen u svoju suprotnost, alturizam i brobu za bolji život svih ljudi. Možda zvuči idealistički, ali pozorište je ogledalo, ponekad pomalo krivo, ponekad prezaslađeno, ponekad realno. A svako u toj interakciji sa predstavom nađe svoje mesto.

Narodno pozorište u Užicu ima brojnu i aktivnu publiku. Koja je Vaša tajna?

Nema tajne. Samo rad i istrajnost. Čak i ako igrate za jednog čoveka. Nastavite. Taj jedan će dovesti još ljudi.

LILIJANA IVANOVIĆ, POZORIŠNA REDITELJKA

OKRUGLI STO KRITIKE O PREDSTAVI PULS TEATRA IZ LAZAREVCA: „DOM BERNARDE ALBE“

Moderator okruglog stola, Aleksandra Glovacki, rekla je: "Ovo je bilo veoma zanimljivo čitanje Lorkine drame poetskog realizma. Ova drama je često igrana jer prerasta u priču o muško-ženskim odnosima, iako u predstavi nema muškog lika već se samo govori o njima. Ovo je drama pritajenih strasti, pitanje koliko to može da bude aktuelno. Bojana Lazić je vešto izbegla da insistira na strastima, ali je sačuvala atmosferu koju Lorka ima u svom delu."

Biljana Konstantinović, koja je kao gost tumačila lik Bernarde Albe: "Stalno sam govorila o tome da je Bernarda Alba moj nedosanjani san. Zahvaljujući teatru iz Lazarevca ja sam ga, najzad, odsanjala. Radeći na ovoj predstavi pitala sam se šta te žene rade, koliko uništavaju same sebe, a koliko one oko sebe. Znam da mnogi iz gledališta ne vole Bernardu Albu, ali ja sam se trudila da nađem načina da opravdam njen lik. Znam da Bernarda Alba ne voli muškarce, znam i zašto ih ne voli, ali vam to neću otkriti. Odavno nisam videla u pozorištu funkcionalniju scenografiju. Nama nimalo nije smetalo to što je dobar deo predstave u polumraku, mada nam se ne vide lica, a zna se da glumac i licem igra".

U ulozi Angustije pojavila se Jelena Cvijetić. Rekla je i ovo: „Naša priča bla je priča o kolektivu i ulozi svake od nas u njemu. Mi smo dobro dresirana vojska koja poštuje sve majčine odluke – kad će se koja udati, kad će dobiti dete, koja će ostati sa majkom i tako dalje. Njih četiri sestre drže se čvrsto i poštuju sve majčine odluke dok se u njihov život

ne umeša muškarac koji, naravno, poremeti odnose.

Direktoricu pozorišta iz Lazarevca, Ivanu Nedeljković videli smo u ulozi služavke Ponsije. Ona je manje govorila o svom liku, više o tekstu i saradnji sa Bojanom Lazić. „Lorkin tekst je jakom opširan, pa je moralo da se interveniše na njemu. Dosta je skraćeno, neki likovi su izbrisani, ali smo se trudili da se ne izgubi ništa od Lorke i njegove atmosfere. Volela bih da večeras pomenemo ceo autorski tim, jer niko od njih nije ovde. Mi smo radili nekoliko predstava sa Bojanom Lazić i rad sa njom uvek je bio sjajan. Bojana radi radionice i uvek izvuče od glumca sve najbolje. U ulozi Martirio, najstrasnije od sestara, gledali smo Mihaelu Stamenković: „Ja jako volim ovu predstavu. Sve sestre vezuje jedna jedina stvar. To je strast. One su potpuno različitih karaktera, ali su sve jako strasne. Milica Sužnjević igrala je Adelu i smatra da je ona jedina žrtva u drami. Pruža otpor majci i pokušava da spase ostale sestre. Ovo je deseto izvođenje ove drame, ali prvi naš izlazak van matične scene. Mnogo mi je drago što nas je publika lepo primila.

Zatim se za reč javio Aleksandar Milosavljević koji smatra da je scenografija aktivna i atraktivna. I mogla je da smeta predstavi, ali ovde to nije bio slučaj. Mrak, o kome se vode već govorilo, je najpre zaštita od sunca koje žeže, a posle daje težinu situaciji koja u kući vlada. Svet Bernardioga doma je prašuma puna zveri koje bi mogle da progutaju i nju i kćeri. To je zverinjak u kome jedna drugoj ograničavaju kretanje

– Više te ne gledam kao sestru, nego kao ženu, kaže jedna od sestara. To je jako teško reći sestri, ali je rečeno, a i Lorka je to napisao.

Miroslav Radonjić, direktor Sterijnog pozorja: „Ja nisam baš sklon ovakvom pozorištu (pritom je mislio na Lorkin poetski teatar). Gledao sam nekoliko izvedbu „Doma Bernarde Albe“ i nijedna nije zadovoljila moje kriterijume. Kad sam shvatio da ću i večeras gledati uplašio sam se od onoga šta me očekuje. Na sreću, video sam dobru predstavu u kojoj scenografija daje mogućnost da žive sva tri plana. Treba svakako pomenuti. Nije mi smetalo što nekih likova, koji postoje kod Lorke, ovde nema. Sputana erotičnost i senzibilnost pretile su da svaki čas eksplodiraju, ali je reditelj čvrsto držao konce u svojim rukama, sve do kraja, kada to i eksplodira.“

Kao poslednji, naravno, govorio je kritičar festivala Milivoje Mlađenović: „Sve što sam želeo da kažem, već su rekli, ali evo: Dramski prostor ovde je diktirao scenski prostor koji u je u fascinantnom dosluhu sa glumačkim sredstvima. Naročito mi se dopalo kako, godine koje prolaze, simbolizuje palma koja raste i po tome vidimo da vreme, ne stoji, mada bi nam se moglo učiniti tako.“

UTISCI PUBLIKE

AKILA NOKIĆ

Fascinantno, maksimalno sam ispunjena. Utisak je veoma snažan i verovatno se o njemu mora kasnije razmišljati.

Bilten 54. Festivala profesionalnih pozorišta Srbije "Joakim Vujić".

Izdavač: Reginalno pozorište Novi Pazar i Zajednica profesionalnih pozorišta Srbije. **Urednik:** Hana Salihagić.

Tehnički urednik: Irhad Salihagić. **Redakcija:** Milivoje Mlađenović, Lilijana Ivanović. **Fotografije:** Tarik Graca